

Inspiring Excellence
in Communications
Worldwide

Održana sednica Skupštine Međunarodnog udruženja propagandista (IAA) - Beogradski ogranak

Ambiciozni planovi ogranka IAA u Srbiji

Skupština Beogradskog ogranka Međunarodnog udruženja propagandista (IAA) 3. jula u prostorijama kompanije Carlsberg Srbija u Beogradu jednoglasno je usvojila niz odluka koje se odnose na buduće funkcionisanje organizacije koja okuplja predstavnike marketinške struke u Srbiji. Na dnevnom redu Skupštine našlo se sedam tačaka o kojima su se prisutni članovi izjašnjavali.

Izvršni odbor ogranka IAA Srbija

Jedanaestoro prisutnih članova Skupštine IAA jednoglasno je izglasalo odluku o usvajanju Zapisnika sa sednice Skupštine Beogradskog ogranka IAA od 2. juna kada je izabran novi predsednik - Miša Lukić (Leo Burnett) i članovi Izvršnog odbora (Vanda Kučera, MRM, Aleksandar Radosavljević, Carlsberg Srbija, Srđan Lazović, British American Tobacco, prof. Goran Peković, FDU, Kosanče Dimitrijević, Alma Quattro, i Darko Bročić, Agb Nielsen Media Research).

Miša Lukić, novi predsednik ogranka IAA u Srbiji, prisutne članove Skupštine podsetio je na misiju i ciljeve IAA, ističući da je cilj da u Srbiji svi ljudi iz struke koji vrede postanu članovi lokalnog ogranka:

Proglašeni počasni članovi

Na sednici Izvršnog odbora IAA - Beogradski ogranak održanoj 9. juna jednoglasno je doneta odluka o imenovanju Žozefa-Ivana Lončara i Vladimira Čeha za počasne članove ove organizacije. Skupština IAA takođe je jednoglasno podržala ovu odluku. Ovi ljudi su zadužili ne samo IAA već i našu struku. Najmanje što možemo da učinimo, jeste da ih proglasimo počasnim članovima, istakao je Lukić.

Devet principa - primer uspeha IAA ogranka

- Težnja ka idealnoj ravnoteži između medija, agencija i oglašivača među članovima.
- Radni ručkovi ili drugi sastanci moraju imati najbolje moguće izvođače.
- Članstvo je status. Svake godine se poziva i bira ograničen broj članova.
- Osmišljavanje novog članskog plana za svaku godinu.
- Pozivanje u članstvo ljudi koji su na putu ka vrhu. Dovoljno, ali ne previše mladih.
- Podsećanje da IAA ne podrazumeva samo dosadan posao, već i zabavu i društvene kontakte. Zajednički provod.
- Moramo biti u stanju da se takmičimo za dragoceno vreme članova u svoju korist.
- Osiguravanje izbora pravih ljudi u Odbor i na druge funkcije.
- Obezbeđivanje zdrave cirkulacije. Članstvo u Odboru i Predsedništvu nije doživotni posao.

Ne želim da od IAA napravimo vrhovnu organizaciju, već da podržimo sve one koji rade u interesu struke, kao i da budemo pokretači inicijativa. Takođe, on je podvukao da IAA Srbija mora da bude nezavisna i da zastupa interese struke, dodajući da je u ostvarenju tog cilja neophodno težiti tzv. idealnom balansu, odnosno uravnoteženoj zastupljenosti predstavnika oglašivača, agencija i medija. Lukić je izneo podatak da u ovom trenutku najveći deo članstva IAA ogranka u Srbiji čine oglasne agencije, pet oglašivača, dva medija i jedna akademska institucija. Po mišljenju predsednika IAA, u Srbiji ima najmanje sto stručnjaka među oglašivačima, agencijama i medijima koji, kako je rekao, igraju važne uloge i koji bi trebalo da budu članovi IAA.

U nastavku sednice Izvršni odbor je članovima Skupštine izložio predloge programa rada za različite oblasti.

Profesor na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu Goran Peković, zadužen za oblast edukacije i profesionalnog razvoja, istakao je

Zajednički interes

Taboo: Koliko ste zadovoljni održanim sastankom, odnosno odlukama koje je donela Skupština IAA Srbija i šta mislite sa kakvom vrstom poteškoća se možete susretati u daljem radu prilikom realizacije ovih ideja?

Miša Lukić: *Trudio sam se, zajedno sa članovima Izvršnog odbora, da nam plan ne bude preterano ambiciozan, međutim kada smo prošli kroz sve što je potrebno, došli smo do velikog broja stvari koje su nam neophodne. Ideja je da, pošto mnoge stvari nećemo moći da završimo u svom mandatu, da neke započnemo i to na pravi način kako bi sledeći članovi Izvršnog odbora nastavili od mesta do kojeg smo mi stigli. Izuzetno sam zadovoljan prvom Skupštinom jer su sve naše odluke jednoglasno usvojene. Videli ste ozbiljnost članova Izvršnog odbora. Svako je pripremio svoju prezentaciju i već postoje konkretne stvari koje će se raditi od septembra do kraja godine i tačno će se za nekoliko meseci videti da li ima dovoljno ljudi koji žele da rade za zajedničke interese. Naša tripartitna organizacija (oglašivači - agencije - mediji - prim. aut.), plus univerziteti, mislim da ima kredibilitet mnogo veći nego bili ko od navedenih činilaca koji bi to radio samostalno. Ovakvo nam je uvek nedostajala neka strana. Ono što nam je sada najvažnije, jeste Zakon o oglašavanju na kojem svi zajedno moramo da radimo već sada.*

Taboo: Verujem da znate da možete računati na medijsku podršku od strane Redakcije časopisa Taboo i da ćemo biti tu da pomognemo, predstavimo i promoviramo rad IAA Srbija.

Miša Lukić: *Zahvaljujem vam na tome. Da budem iskren, već sam računao na tu podršku. Taboo je u okviru naše struke toliko dominantan da je o tome izlišno govoriti. Ako nemamo podršku medija kao što je Taboo, veoma ćemo teško ostvariti svoje ciljeve. Imamo zajednički interes jer je pokretački cilj Tabooa i IAA praktično isti.*

Taboo: Najavili ste dodelu Effie, odnosno IAA priznanja u Srbiji. Zanimljiv je i Vaš stav o lokalnim festivalima...

Miša Lukić: *Mi kao ogranak internacionalne advertajzing asocijacije, ukoliko nekome dodelimo neku nagradu ili priznanje, to ima izuzetnu vrednost. To moramo da održimo na najvećem mogućem nivou. Ne smemo da rasprodajemo svoja priznanja. Već postoji poplava raznih nagrada. Zbog toga priznanja IAA moraju biti priznanja na koja će oni koji ih dobiju biti ponosni, bilo da je reč o kompanijama, agencijama, zaslužnim pojedincima za struku, mladim profesionalcima koje ćemo pronalaziti, nagradama za životno delo itd. Imaćemo žiri koji će biti sastavljen od najzaslužnijih ljudi iz struke. Ukoliko tu pogrešimo, obezvređili smo ceo IAA. Počeli smo odlično. Proglasili smo počasnim članovima Vladimira Čeba i*

Vladimir Čeh predao je tablu sa natpisom novom predsedniku IAA Srbija, Miši Lukiću

Žozeфа Lončara. Prilikom odlučivanja o ovom predlogu niko nije bio protiv. Želeo bih da za sve nagrade koje budemo dodeljivali makar približno budemo tako složni.

Prvu dodelu nagrada želimo da organizujemo krajem godine. Od početka moramo biti uspešni i pažljivi u tome.

Što se tiče festivala, to je rak-rana cele industrije i ja nisam optimista da ćemo mi biti ti koji će organizovati lokalni advertajzing festival. Neki čak kažu da su lokalni advertajzing festivali prevaziđena stvar. Međutim, mi ćemo takve festivale podržavati kao asocijacija kada ih organizuje neko ko radi za struku. Zajedno ćemo odlučivati o tome da li ćemo dati svoje ime kako bismo festivalu dali kredibilitet.

Šta je realno? Realno je da dovedemo EFFIE. IAA i Evropska asocijacija komunikacionih agencija (EACA) zajedno odorganizuju EFFIE festival. Tu je veoma mali broj učesnika. Na početku je 20-25 učesnika. Organizovanje nije komplikovano. EFFIE služi za prepoznavanje, isticanje i podsticanje efektivnosti i rezultata u marketinškoj industriji, što je u ovoj krizi veoma bitno. Tako da, umesto da organizujemo lokalne festivale kreativnosti gde će nas polovina učesnika odmah kritikovati zbog toga što nisu dobili nagrade, mi treba da organizujemo EFFIE i da prenesemo nešto što je dobar svetski koncept.

Od zemalja u regionu, EFFIE festival imaju Hrvatska, Madarska, Slovenija, Češka, Slovačka, Bugarska, Poljska i Rumunija. Nije lako dobiti i organizovati ovaj festival tako da smo planirali da ga organizujemo u drugoj godini svog mandata, tačnije pri kraju druge godine mandata. Na njegovoj razradi radila bi sledeća garnitura IAA Srbija ali zadatak članova ovog Izvršnog odbora jeste da ga dovedemo. Kriterijumi za EFFIE veoma su strogi i naš je predlog da se on održava svake druge godine.

da IAA u Srbiji namerava da podstiče visokoškolske institucije da razvijaju programe master i osnovnih studija u oblasti oglašavanja, kao i da će raditi na unapređenju permanentnog obrazovanja zaposlenih u sektoru oglašavanja kroz sistemski kreiran i vođen program. Takođe, Peković je najavio ozbiljan rad na stvaranju digitalne biblioteke u cilju očuvanja nacionalnog znanja u oblasti oglašavanja, ali i formiranje fondova za stipendiranje studenata - budućih stručnjaka u oblasti marketinških komunikacija.

Darko Bročić, generalni direktor AGB Nielsen Media Research, izložio je članovima Skupštine IAA platformu koja se odnosi na istra-

živanja. Bročić je istakao da članovi IAA Srbija mogu da računaju na redovno informisanje o globalnim pitanjima i trendovima u okviru industrije, budući da je već dogovorena saradnja sa vodećim istraživačkim agencijama u zemlji. Direktor AGB Nielsen najavio je da će se ozbiljno raditi na uspostavljanju saradnje sa međunarodnim istraživačkim lancima u cilju dobijanja pregleda i publikacija.

Srdan Lazović, generalni direktor CORA kompanije British American Tobacco i potpredsednik Izvršnog odbora IAA odgovoran za zastupanje interesa struke i samoregulaciju oglašavanja, najavio je proaktivan pristup ovog tela u kreiranju novog Zakona o oglašavanju, aktiv-

Put kroz istoriju

Međunarodno udruženje propagandista (IAA) osnovano je 1938. godine u Njujorku nakon snažne inicijative Svetskog udruženja oglašivača (tadašnjeg UIAA, a današnjeg WFA) da se formira jaka međunarodna asocijacija svih učesnika u svetu oglašavanja. Inače, IAA je sastavljena od individualnih (oglašivači, agencije i mediji), pomažućih (profesori, publicisti, počasni članovi) i korporativnih članova. Osnivanje asocijacije bio je odgovor na problem koji je i danas prisutan. Jedino agencije nikada nisu prihvatile da se organizuju na nivou svetske asocijacije, već su ostale organizovane po kontinentima i regijama. Ipak, to što je ustoličena kao svetska organizacija ne znači da IAA nije i nadalje bila pod snažnom američkom dominacijom, naročito multinacionalnih kompanija koje su, kao korporativni članovi, zapravo njeni glavni finansijeri. Kada govorimo o današnjem rasporedu članstva može se reći da postoji koncentracija istočno-evropskih afričkih i azijskih zemalja. Aziji je čak poveren Edukativni centar, čije je sedište decenijama unazad bilo u Hagu (sada je u Džakarti, Indonezija). Zabeleženo je da je IAA upisana kao prva nevladina organizacija, odnosno savetodavno telo Ujedinjenih nacija. To je ostvareno i kao rezultat snažne inicijative Jugoslavije među zemljama nesvrstanih koje su takvu odluku izglasali na redovnom zasjedanju Generalne skupštine UN, akcijom koja je vođena iz Beograda.

IAA na jugoslovenskom prostoru

Prva dva imena sa jugoslovenskog prostora registrovana kao redovni članovi IAA bili su Marijan Pintarič (Ljubljanska banka) i Mihovil Skobe (Ozeha - Zagreb). Obojica su članovi IAA bili jednu godinu zbog problema regularnog plaćanja godišnje članarine. Na osnovu pisanih preporuka Žan-Maksa Lenormana (Jean-Max Lenormand) i Anrija Akarda (Henry Hankard), prvog generalnog direktora McCann Ericksona za Francusku i Evropu, član IAA je postao je i Žozef-Ivan

Lončar (u momentu prijema bio je najmlađi član IAA). Lončar je jedan od 73 nosioca priznanja IAA koje su članovi dobili za vernost idealima iskazanu dvadesetpetogodišnjim članstvom u ovoj organizaciji. Takođe, Lončar je jedanaest godina bio član Svetskog saveta IAA, a 1985. godine nominovan je za člana Borda direktora. Povodom organizovanja Međunarodne konferencije IAA u Beogradu i Cavtatu (od 15. do 21. maja 1983. godine) uručeno mu je priznanje Certificate of Merit sa crvenom značkom. Bilo je to prvo priznanje dodeljeno nekome sa prostora Srednje i Istočne Evrope. Konferencija IAA u Beogradu imala je i geopolitički značaj jer je održana pod pokroviteljstvom Savezne Vlade. Predsednica Milka Planinc lično je otvorila Konferenciju, a u ime Vlade za rad Konferencije bio je zadužen savezni ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom dr Milenko Bojanić. Konferenciju je pratio Bord IAA na čelu sa Klodom Šoveom. Još dva svetska predsednika IAA boravila su u Beogradu: Jere Paterson (SAD) i Goran Tamm (Švedska).

Inače, IAA ogranak u Srbiji osnovan je krajem 1992. godine. Kako se zemlja već nalazila pod sankcijama, nađeno je „mudro“ rešenje koje je zadovoljilo formu. Ogranak je nazvan Belgrade IAA Chapter. Slovenci i Hrvati su protestovali. Prevideli su da se u svetu poštuje minuli rad! Prvi predsednik bio je Žozef Lončar. Posle godinu dana predao je dužnost Vladimiru Čehu.

Tokom 91. i 92. godine okončani su dogovori sa Edukacionim centrom IAA i sa centralom u Njujorku za dobijanje licence za organizovanje jednogodišnje specijalizacije IAA u Jugoslaviji. Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu trebalo je da bude nosilac obrazovanja. Sankcije su onemogućile realizaciju programa edukacije od kojeg se mnogo očekivalo. Od tada je prošlo deset godina. Posle Čeha, na mesto predsednika ogranka IAA došao je Ivan Stanković (Communis). Ozbiljnija dešavanja na ovom polju započela su imenovanjem Aleksandra Radosavljevića (Carlsberg Srbija) za predsednika. Njemu pripisujemo zaslugu za održavanje Skupštine IAA ogranka u Srbiji. Na novoj Upravi na čelu sa Mišom Lukićem je da stvori osnove za ozbiljnije delovanje na uređenju tržišta marketinških usluga u Srbiji. Redakcija TABOO izdanja biće hroničar tih kretanja.

nu saradnju sa Vladom Srbije na tom polju, kao i rad na uspostavljanju tzv. Kodeksa prakse u oglašavanju.

Oblast korporativne društvene odgovornosti u okviru ogranka IAA u Srbiji biće pod dirigentskom palicom Aleksandra Radosavljevića, izvršnog direktora kompanije Carlsberg Srbija i bivšeg predsednika ovog tela. Radosavljević je planove u svojoj „zoni odgovornosti“ opisao na sledeći način: *Prošle godine smo organizovali Act Responsible izložbu u Galeriji Ozon. Tom prilikom izloženi su radovi koji se bave društvenom odgovornošću i njenim prikazivanjem kroz kreativna rešenja iz mnogih zemalja, sa svih kontinenata. Niz tema je bio pokriven. Sa jedne strane, zaštita životne sredine, zatim odgovornost u konzumiranju alkohola, zdravstvena zaštita itd. Bili smo jedini sponzor akcije. Želeli smo da na ovaj način IAA dobije veće prisustvo u medijima i da se o tome pokrene priča. Vrlo smo zadovoljni kako je sve to urađeno i kako je praćeno od strane medija. Namera nam je da do kraja godine ponovo organizujemo ovakvu izložbu. Imaćemo nove radove. Tema će biti klimatske promene, uticaj i kreativni izazovi.*

Takođe, želimo da pokrenemo izložbu mladih studenata i da podstaknemo sve agencije koje su kreatori kampanja da uzmu učešća u ovoj akciji i da celu zajednicu advetajzinga uključimo u akciju Act Responsible.

Društveno korporativna odgovornost postala je velika tema u poslednjih nekoliko godina u Srbiji i na talasu svega toga treba zauzeti određene mogućnosti koje postoje. Naravno, vremenom bismo videli koje još CSR aktivnosti bismo preuzeli. Najvažnije je šta bi se moglo konkretno uraditi pošto konkretnost do sada nije bila glavna odlika IAA. Dosta se

razgovaralo o tome šta bi moglo da se učini, ali kada je trebalo da se uradi, onda se nailazilo na teškoće.

Vanda Kučera, generalna direktorka MRM, sekretar IAA i zadužena za njegovu promociju, ponovila je da je na sastanku održanom 9. juna odlučeno da najdalje do septembra treba realizovati njuzleter IAA Srbija, a do novembra veb-sajt. Takođe, Kučera je istakla da je odlučeno da se u ozbiljan rad na promociji IAA mora uključiti agencija za odnose sa javnošću koja bi to radila na dobrovoljnoj osnovi. Kao članica Radne grupe za izmenu i dopunu Zakona o oglašavanju Republike Srbije, članovima Skupštine IAA uputila je poziv da se slanjem predloga aktivno uključe u rad na izmeni i dopuni ovog zakona. Miša Lukić je izneo svoje mišljenje da ogranak IAA mora da zauzme jedinstven stav o Zakonu o oglašavanju, kako je rekao, bez obzira na to da li će mu biti upućen formalan poziv da se izjasni, budući da se radi o regulativi koja je od vitalnog značaja za struku kojom se bave.

Na sednici Skupštine IAA jednoglasno su usvojeni i predlog koji se tiče promene imena Beogradskog ogranka IAA u IAA Srbija (za šta je potrebna saglasnost Vlade Srbije), kao i promena sedišta ovog tela koje će se odsad nalaziti na adresi Ulica Danila Lekića broj 31, 11 077 Beograd). Takođe, jednoglasno je usvojen i predlog o visinama članarine za različite kategorije članstva (pojedinačno, akademsko, korporativno, organizaciono, za starije, počasne i mlade profesionalne članove) ■

Jelena Ivanović i Petar Stakić